

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

ART MURAL a Brussel·les, TINTIN AL METRO

Stockel, "metre a metre

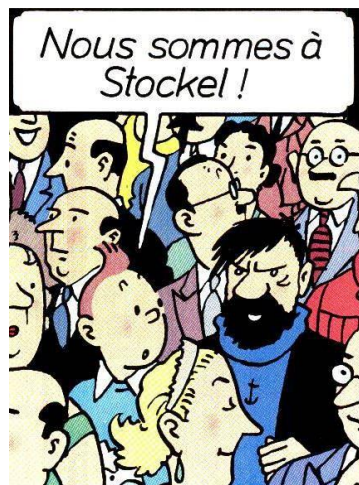
Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Estació de metro de Stockel

Adreça: 1150 Brussel·les

(Woluwe-Saint-Pierre)

Aquest és, sens dubte, un "Vist a la xarxa" eminentment gràfic, vist personalment i en el qual no entrarem en la història del nostre estimat personatge ni la de què, àlbum a àlbum, aventura a aventura, van apareixent al llarg dels 47 anys, des del 10 desembre 1929 en que van veure la llum les dues primeres planxes de *Les aventures de Tintin au pays des soviets* fins a 1976 en que apareixen les ultimes planxes de *Tintin et les picaros*, que es van publicar les seves aventures. Ens ocuparem només d'una estació de metro en què només cal veure i no llegir.

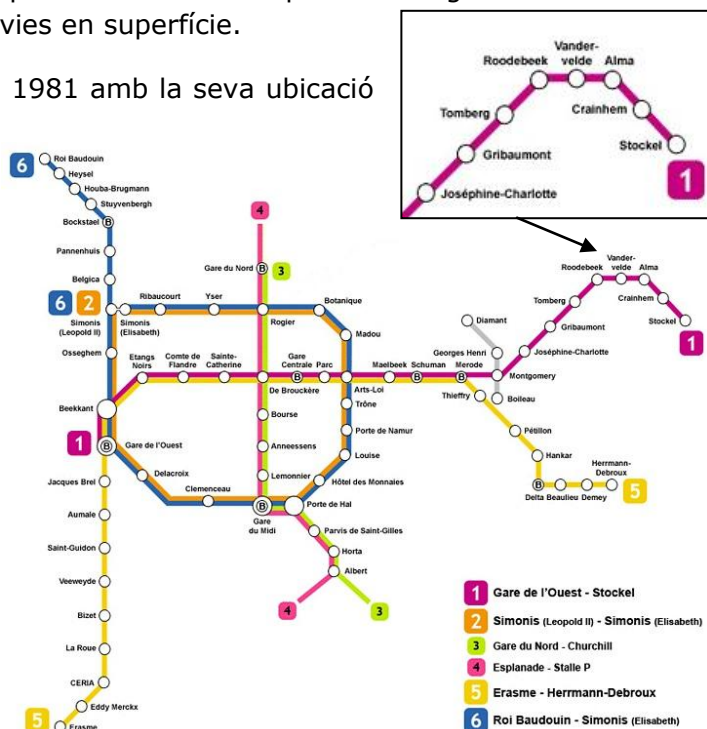
Abans però, furguem una mica en la història. El metro de Brussel·les té una vida relativament jove encara que el 1892, el *vervietet* Alphonse Müllender, va realitzar un projecte (*projet de chemin de fer électrique souterrain à Bruxelles*) amb un traçat no gaire allunyat del que es va començar a construir el 1965. El primer tram, *Schuman - de Brouckere*, es va posar en servei el

1969 i el 20 de setembre de 1976 es va s'inaugurava oficialment el metro amb un recorregut entre les estacions de *Brouckere* i *Tomberg-Beaulieu*. Les obres van seguir i el 1982 es van posar en servei els ramals de *Anderlech* i *Laeken* i el 1988 es va posar en circulació la segona línia de metro entre les estacions de *Simonis* i *Gare du Midi*.

Actualment el metro de Brussel·les està compost per 4 línies a les què s'hi afegixen 2 línies més nomenades metro lleuger per les quals circulen tramvies en superfície.

La història de l'estació de *Stockel* s'inicia al març de 1981 amb la seva ubicació

en uns terrenys de la comuna de *Woluwe-Saint Pierre*, a prop de la plaça Dumon, centre d'animació de *Stockel* i final de la línia 1 del metro. El gruix dels treballs d'aquest traçat de 150 m. va durar poc més d'un any i es va fer sense grans dificultats ja que es van realitzar a cel obert. De 1982 a 1987 l'estació va romandre a l'espera de la finalització de les obres de la línia. Entre els anys 87 i 88 l'estació ja estava preparada per rebre els primers combois i es va posar en servei el 31 d'agost de 1988. Aquesta estació té una originalitat que la distingeix de la resta del conjunt metropolità en disposar d'una andana central en lloc de dos laterals i part dels sostres de vidre el que li proporciona una agradable claredat a la llum diürna pel que confereix un atractiu particular per ubicar uns frescos en cadascuna de les dues parets laterals. Una altra configuració única en el conjunt del metro de Brussel·les és la sala de despatx de bitllets composta totalment de vidrieres que la integren en el conjunt d'un centre comercial, el *Stockel Square*, al que l'edifici fa costat a l'entrada del metro.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

A sobre de la porta d'accés a aquesta sala ja es comença a respirar Tintín amb la reproducció d'una vinyeta (B2, pàg. 41) de El secret de l'Unicorn que dóna la sensació que Tintín es sorprèn davant el que veu o veurà a continuació.

I remetent al nostre subtítol, per què l'art pren el metro de Brussel·les? Després de la creació de la primera línia de Londres en 1863 es va apreciar un augment considerable de viatgers utilitzaven aquest mitjà de desplaçament i es van valorar opcions addicionals de explotació de manera que els publicistes més voraçs van dotar de monumentals vitrines d'anuncis amb les quals mostrar la potència d'un estat quan, en el pitjor dels casos, eren símbol de

la deshumanització de la vida en el medi urbà.

A principis dels 60, quan es projectava al metro de Brussel·les, els seus dissenyadors van tractar d'evitar caure en aquest parany i van prendre una determinació: aquest mitjà soterrat havia de semblar un espai obert, viu i original. Totes les estacions havien de ser diferents, tant per les seves formes com per la naturalesa dels seus acabats, guardant, això sí, una unitat en la seva decoració i van la determinació que l'art no podia faltar en aquesta gran obra.

Així doncs el metro de Brussel·les s'ha convertit en un museu vivent amb més de cinquanta obres d'artistes belgues decorant les seves andanes, accessos i corredors. Estan representades totes les vessants de l'art: escultures, fotografies, pintures, dibuixos, vitralls ... i amb tots els materials possibles: tela, metall, fusta, vidre.

La més important obra de art que ens interessa és la que decora l'estació de Stockel composta per dos baix relleus de 135 m. de llarg cada un, amb més de 140 siluetes, esmaltades i fixades

sobre unes parets blanques, extretes de les 22 aventures de Tintín.

Va ser el mateix Hergé qui, abans de morir, va dibuixar els esbossos del fresc i van ser els seus col·laboradors de *Studios Hergé*, sota la direcció i participació de Bob de Moore, qui van realitzar les siluetes al taller modelant-les a mà. Posteriorment aquestes siluetes es van fixar a les parets i alguns dels motius de decoració complementària es van pintar directament a mà sobre els murs.

Aquí podem veure unes fotos dels esbossos originals per a realitzar el treball del fresc creats per Hergé en un únic pla de 135 x 25 cm. amb, probablement, les directrius de color del conjunt, que van ser enviats des dels *Studios Hergé*, Avenue Louise 162/Bte7 a un remitent desconegut.

Vist a la xarxa

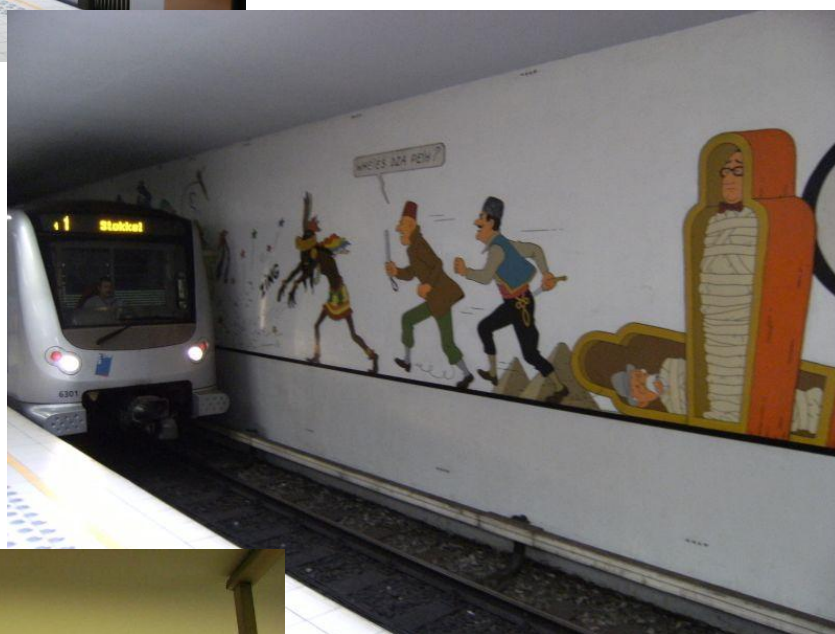
Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Tot seguit podrem apreciar, foto a foto, metre a metre, la totalitat dels personatges del fresc.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

ELS PERSONATGES DEL MURAL

La descripció de cada un dels personatges es farà d'esquerra a dreta i, cas de sobreposar-se més d'un, de dalt a baix.

Milú i Tintín. Neixen el 10 de gener de 1929 a *Le Petit Vingtième*, aventura *Les aventures de Tintin, reporter, au pays des Soviets*.

El capità **Arxibald Haddock**, company de Tintín en 14 aventures, que fa la seva primera aparició en *Le crabe aux pinces d'or*, 1941.

Walter Rizotto i Joan-Llop de la Flota (en "joies", ja que a "Picaros" porta el nom original donat per Hergé, **Jean-Loup de la Batellerie**), fotògraf i cronista respectivament de *París-Flash*, que fan un reportatge al capità i la Castafiore a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

El fill del Maharahà de Ravaputalà que apareix a *Les cigares du Pharaon*, 1934.

El Cavaller Francisc de Haddock (en un quadre), capità del Rei Lluís XIV i comandant de l'Unicorn, avantpassat de Haddock a *Le secret de la Licorne*, 1944.

Miarka, la gitaneta de *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Avió (sobreposat al lloc que li correspondria a la foto) de Lazlo Carreidas a *Vol 714 pour Sydney*, 1956.

El Maharà de Ravaputlà, dignatari de l'Índia, salvat per Tintín de l'atac d'un tigre a *Les cigares du Pharaon*, 1934.

Chester, capità de la marina mercant i vell amic de Haddock, que fa la seva aparició a *L'étoile Mystérieuse*, 1942.

Xinès sense nom que intenta prevenir a Tintín, abans de ser atacat amb una fletxeta enverinada amb Radjaidjah, sobre les intencions de Mitsuhirato a *Le Lotus Bleu*, 1936.

Serafi Llantió, agent d'Assegurances "No badis", que sorgeix del no-res quan menys se'n necessita. La seva primera aparició és en *L'affaire Tournesol*, 1956.

Ivan Ivanovitx Sackarina, col·leccionista jueu de maquetes de vaixells, a *Le secret de la Licorne*, 1944.

Piotr Szut, pilot estonià de l'avió privat de L. Carreidas que apareix per primera vegada en *Coque en estoc*, 1958.

Néstor, fidel majordom dels germans L'Ocell en *Le secret de la Licorne* (1944) que al final de *Le trésor de Rackham le Rouge* (1944) passa a dependre del capità Haddock.

Costa, gat siamès en conflicte constant amb Milú. Apareix per primera vegada en *Les 7 Boules de cristal*, 1948.

Comerciant d'objectes mariners que ven un escafandre a Tintín i Haddock a *Le trésor de Rackham le Rouge*, 1944.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

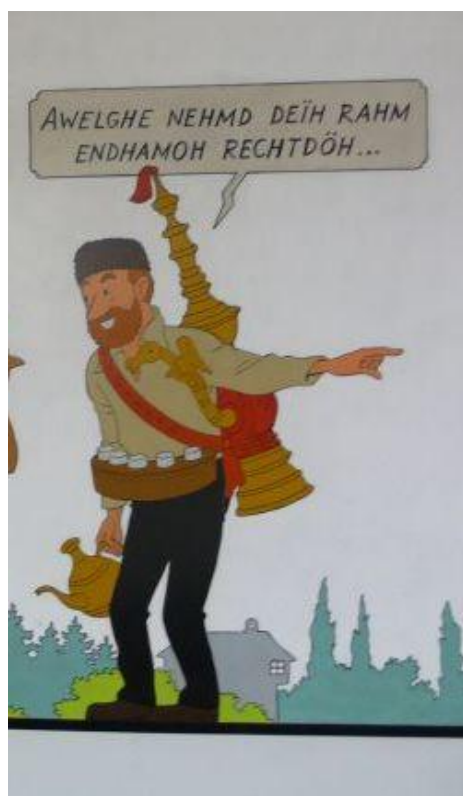
Màxim i G., antiquaris i propietaris del castell de Moulinsart, protagonistes de *Le secret de la Licorne*, 1944.

Portador tibetà de *Tintin au Tibet*, 1960.

Silvestre Tornassol, simpàtic savi que apareix a *Le trésor de Rackham le Rouge* el 1944. Aquí està a la cadira de rodes del capità de *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Escala, cames retallades i pot de pintura de la part superior, una referència de Bob de Moor, realitzador de gran part del fresc.

El gos **Barrut** i els germans **L'Ocell**,

Venedor ambulant d'aigua que indica a Tintín el camí cap al palau reial a *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

Wang- Gen-Xié i la seva dona, pares adoptius de Tchang a *Le Lotus Bleu*, 1936.

Vist a la xarxa

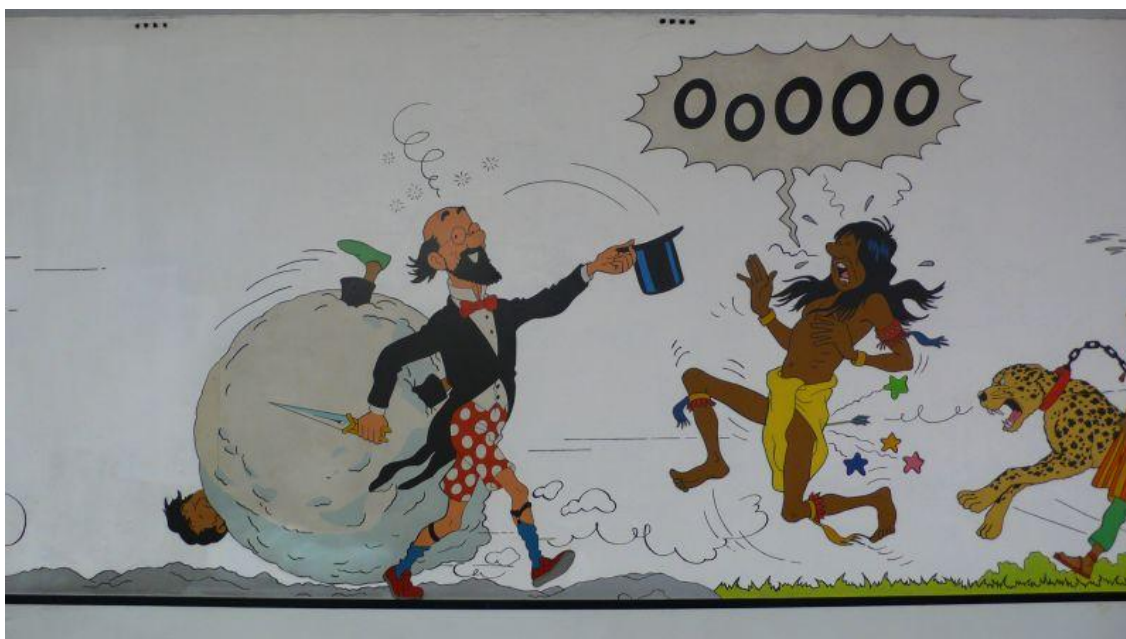
Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Tharkey, el xerpa que guia Tintín en la seva recerca de Xang a *Tintin au Tibet*, 1960.

Kronick i Himmerszeck, policies de Bordúria, encarregats d'escortar a Tintín i Haddock a *L'affaire Tournesol*, 1956.

Mitsuhirato, agent japonès a la Xina i traficant d'opi a *Le Lotus Bleu*, 1936.

Indi peruà embolicat en una bola de neu procedent d'una allau provocada pel capità Haddock a *Le temple du soleil*, 1949.

Filemó Sicló, egiptòleg despistat a *Les cigares du Pharaon*, 1934.

Indi Arumbaya rebent una fletxa llançada per l'explorador Ridgewell a *L'oreille cassée*, 1937.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Aïxa, guepard l'emir Mohammed Ben Kalis Ezab. *Coke en estoc*, 1958.

Zorrino, mercader de taronges que guia a Tintín en *Le temple du soleil*, 1949.

Llama, animal típic del Perú que escup quan s'enfada. *Le temple du soleil*, 1949.

Inca, Noble Fill del Sol, Príncep dels inques a *Le temple du soleil*, 1949.

Ridgewell, explorador anglès que viu amb els Arumbayes. *L'oreille cassée*, 1937.

A la part alta, **Frank Wolff**, enginyer auxiliar del professor Tornassol a *On a marché sur la Lune*, 1954.

A sota, **boles de neu** com la que hi ha just al darrera de Filemó Sicló (dues imatges abans).

Cocó, noi congolès acompanyant **Tintín** i altres elements de *Tintin au Congo*, 1937. A destacar que el número de la matrícula és diferent al que figura en l'àlbum. Un nou gest de Bob de Moor.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Guardià de la presó de San Teodoro cobert dels espaguetis llançats per Bianca Castafiore per estar massa cuits. *Tintin et les picaros*, 1976.

Muganga, bruixot dels Babà-Alrom a *Tintin au Congo*, 1937.

Milú amb un os de diplodocus. *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

Guàrdies sildaus del tresor del Rei Muskar XII al castell de Kropov. *Le sceptre d'Ottokar*, 1939, redibuixats per E.P. Jacobs per a la versió en color del 1947.

Muskar XII, sobirà de Sildàvia amb el seu ceptre. *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

Omar Ben Salat, darrera el seu criat, mercader de Bagghar i traficant d'opi. *Le crabe aux pinces d'or*, 1941.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Rastapopoulos, enemic acèrrim de Tintín, aquí a *Vol 714 pour Sydney*, 1968. Fa la seva primera aparició en una sola vinyeta de *Tintín en Amérique*, 1932, i amb protagonisme a *Les cigares du Pharaon*, 1934.

Mono amb un probòscide nasal calcat al de Rastapopoulos. *Vol 714 pour Sydney*, 1968.

Allan Thompson, bandoler dels més perversos vistos mai, aquí a *Vol 714 pour Sydney*, 1968. Fa la seva primera aparició en *Le crabe aux pinces d'or* de 1941 en B/N encara que també ho farà a *Les cigares du Pharaon* però en la versió color de 1955.

Mik Ezdanitoff científic que serveix d'enllaç entre la Terra i els extraterrestres en *Vol 714 pour Sydney*, 1968.

Laszlo Carreidas. Milionari excèntric protagonista, amb el seu avió a *Vol 714 pour Sydney*, 1968.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Arístides Llepafils, funcionari retirat i cleptòman amb les carteres a *Le secret de la Licorne*, 1944.

Coronel Díaz, que degradat a caporal es converteix en conspirador contra el règim del general Alcázar i efectua fins a 3 atemptats contra ell. En el tercer perd la vida. *L'oreille cassée*, 1937.

Dupond i Dupont, els policies. En la seva primera aparició, *Les cigares du Pharaon* de 1934, es denominen X33 i X33 BIS. Es va canviar el nom a *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Tècnic d'il·luminació de la TV amb un focus a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Sponz, coronel borduri a *L'affaire Tournesol*, 1956.

El **Yeti** amb Xang en braços a *Tintin au Tibet*, 1960. El segon fa el seu debut a *Le Lotus Bleu*, 1936.

Bianca Castafiore amb la seva dama de companyia **Irma** a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Igor Wagner, pianista, fidel acompanyant del rossinyol milanès, a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Abdallah, turbulent fill de l'Emir Mohameed Ben Kalis Ezab a *Tintin au pays de l'or noir*, 1950.

J.W .Müller, malvat doctor, al mateix àlbum esmentat.

Mohameed Ben Kalish Ezab, Emir del Khemed, també al mateix àlbum esmentat.

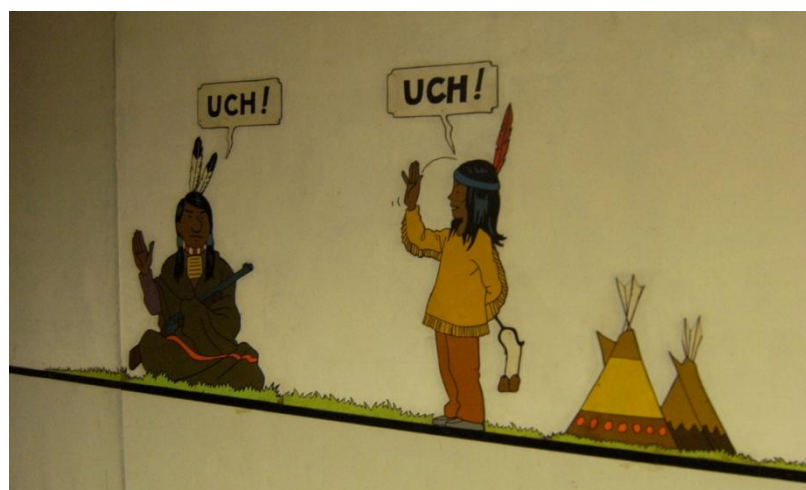
Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Fetitxe arumbaya adorat per un indi, protagonista de *L'oreille cassée*, 1937.

Indis de la tribu dels peus negres de *Tintin en Amérique*, 1932.

Milú davant el dilema de prioritzar entre l'os o el missatge de SOS de Tintín a *Tintin au Tibet*, 1960.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Gino, cambrer napolità de Lazlo Carreidas a *Vol 714 pour Sydney*, 1968.

Fetitxe de fusta del cavaller de Haddock de *Le trésor de Rakham le Rouge*, 1944.

Peret, mariner del Karaboudjan a *Le crabe aux pinces d'or*, 1941.

Wronzof, malvat envestit per una cabra que, provocada per Milú, salva Tintín dels bandits a *L'île noire*, 1938.

Oliveira da Figueira, mercader ambulant portuguès, aquí a *Tintin au pays de l'or noir*, 1950. Va fer la seva primera aparició a *Les cigares du Pharaon* en B/N, el 1934.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Mòmia de **Rascar Capac**, el que desencadena el foc del cel, a *Les 7 boules de cristal*, 1948.

Dos conspiradors que intenten detenir Tintín d'entrevistar amb Muskar XII en *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

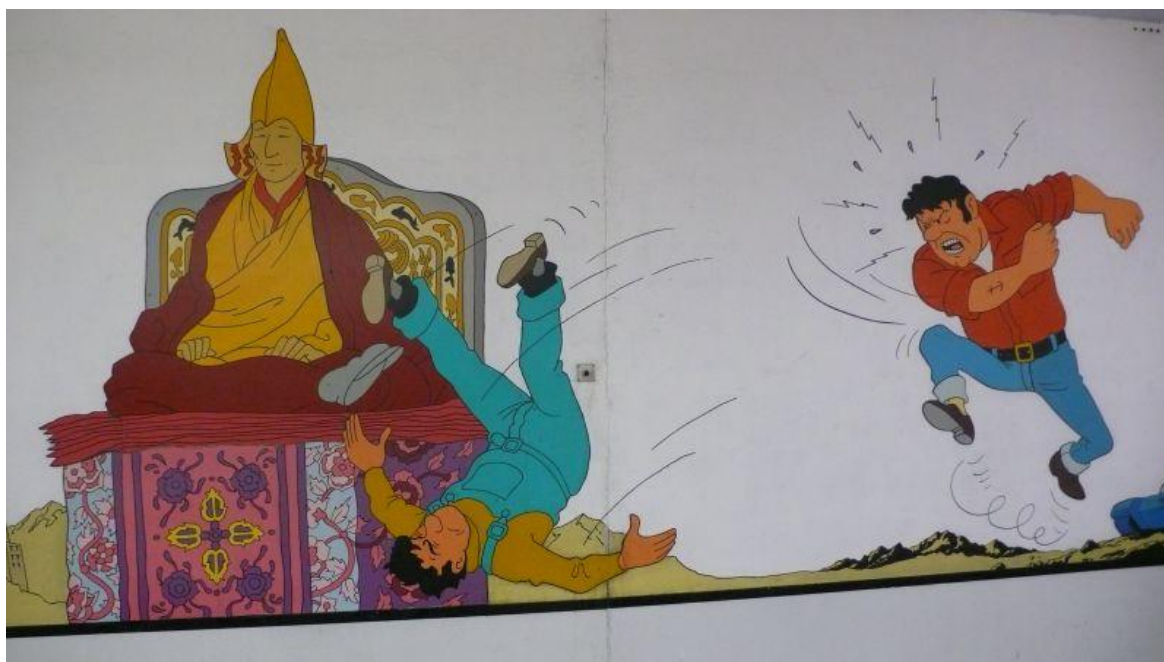
Un egiptòleg (sarcòfag horitzontal) i Edgar P. Jacobs momificats i al seu darrera el **signe de Kih-Oskh** dels cigars Flor Fina de *Les cigares du Pharaon*, 1934

Czarlitz, fotògraf de la casa reial de Sildàvia, a *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Gran Preciós a *Tintin au Tibet*, 1960.

Mariners del Speedol Star barallant a *Tintin au pays de l'or noir*, 1950.

Vehicle lunar utilitzat per Tintín i els seus amics a *On a marché sur la Lune*, 1954.

Al damunt, **Dupond i Dupont** fent proves de desplaçament a la Lluna en la mateixa aventura.

Tintín perseguit per **Didi-Gen-Xié** a *Le Lotus Bleu*, 1936.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Néstor i Alfred Halambí a *Le sceptre d'Ottokar*, 1939.

Boeing 707 de la companyia Qantas a *Vol 714 pour Sydney*, 1968.

El **capità Haddock** a *Les 7 Boules de cristal*, 1948.

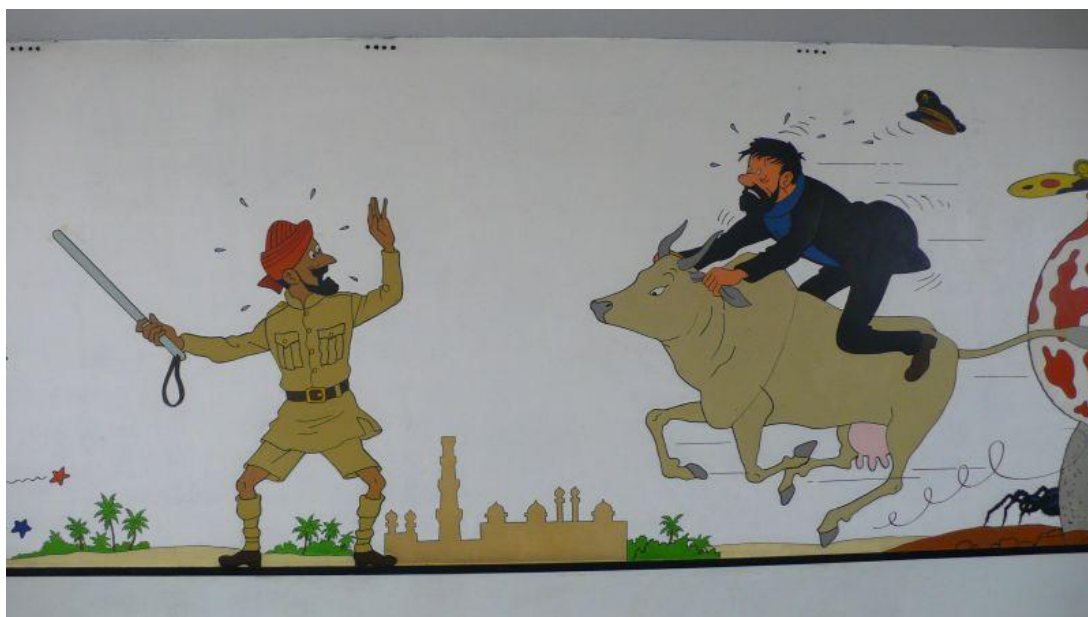

Silvestre Tornassol trancant el seu submarí a *Le trésor de Racham le Rouge*, 1944.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Policia indi regulant la circulació a *Tintin au Tibet*, 1960.

El **capità Haddock** a muntant una vaca sagrada, en el mateix àlbum.

Bolet/xampinyó desenvolupat en un bloc de calixtèn a *L'étoile mystérieuse*, 1942.

Pitonissa endevinadora que llegeix la bonaventura a la mà de Haddock a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Madame Yamila, vident del faquir Ragdalam a *Les 7 Boules de cristal*, 1948.

Doctor que té cura de l'esquinçada de lligaments del turmell de Haddock a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

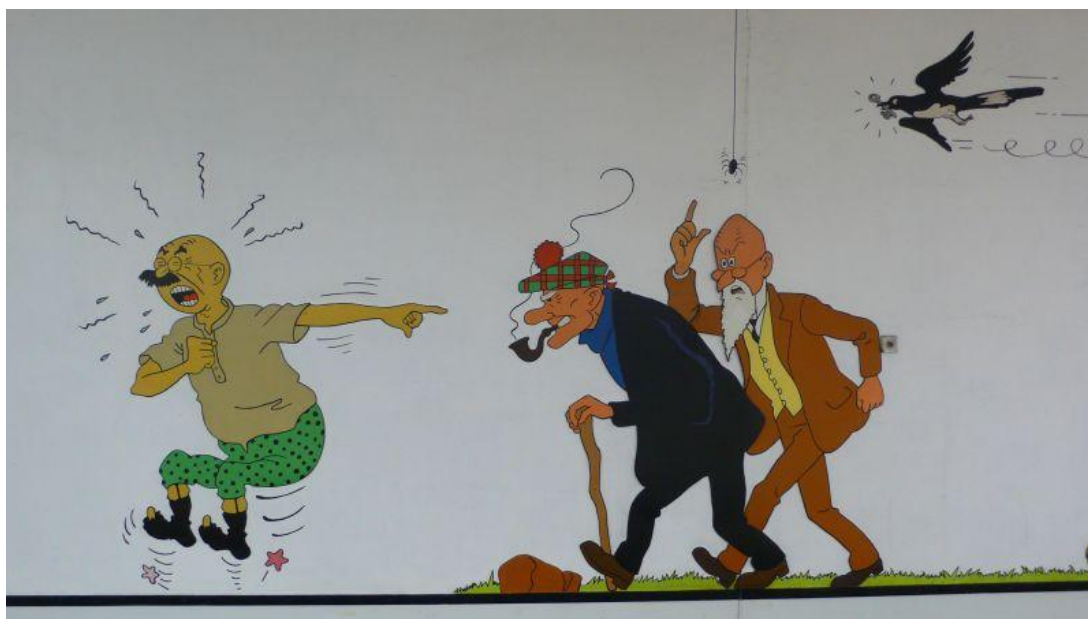
Rackham el Roig perillós pirata de *Le secret de la Licorne*, 1944.

Comandant, militar japonès esbrincat per Mikomako a *Le Lotus Bleu*, 1936.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

General Mikomako, militar japonès de *Le Lotus Bleu*, 1936.

Vell mariner escocès que prevé a Tintín de la bèstia de les runes del castell Ben More a *L'ille noire*, 1942.

Felipet, el Profeta de *L'etoile Mystérieuse*, 1942.

Garsa amb la clau de la caserna de bombers a *L'ille noire*, 1938.

Oficial encarregat de l'execució de Tintín a *L'oreille cassée*, 1937.

Ciutadans de Tapiocapolis disfressats per al Carnaval entre els que veiem a **Manolo**, criat/vigilant de Haddock i Tornasol a *Tintin et les picaros*, 1976.

Peggy, companya del general Alcázar i el mateix **Alcázar** en l'àlbum citat.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Basil Bazaroff, representant de Vicking Arms C. Ltd a *L'oreille cassée*, 1937.

Pablo, mercenari a sou de R.W. Xiclet per acabar amb Tintín al mateix àlbum.

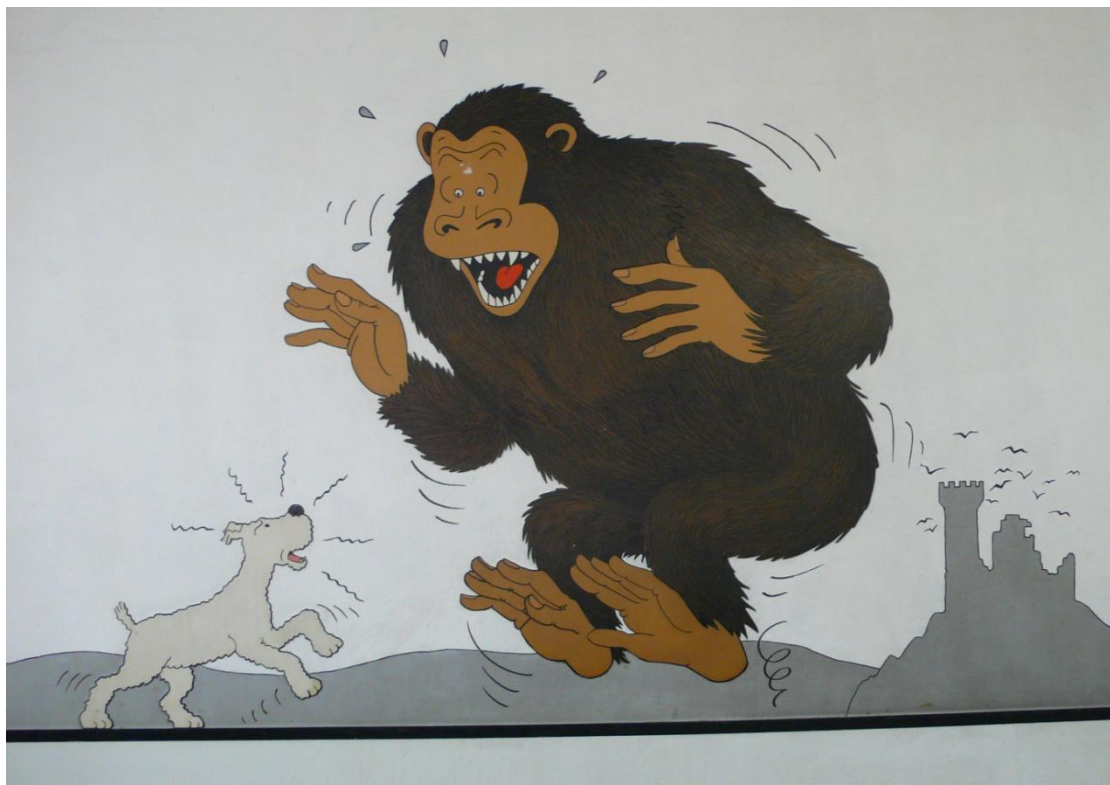
Carrossa del rei del Carnaval que serveix d'amagatall a Tintín per alliberar Dupond i Dupont de l'escamot d'execució en *Tintín et els picaros*, 1976.

La segueixen, **Alcázar**, **Tintín** i **Haddock** disfressats de picaros en el mateix àlbum.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Milú atemorint amb els seus lladrucs al goril·la **Ranko** amb el castell de Ben More al fons a *L'ile noire*, 1938.

Gino, fotògraf de la revista *Tempo* di Roma a *Les bijoux de la Castafiore*, 1963.

Els **Barrilaires de la Pampa** assistents al Carnaval de Tapiocàpolis a *Tintín et els picaros*, 1976.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Lames tibetans amb les seves trompetes. Damunt seu **l'estel** que veu el capità des de la seva habitació i al mig d'ells un **xorten** a *Tintin au Tibet*, 1960.

A la part alta, ascendint, el lama visionari **Llamp Beneït** amb la bufanda de Xang en el mateix àlbum.

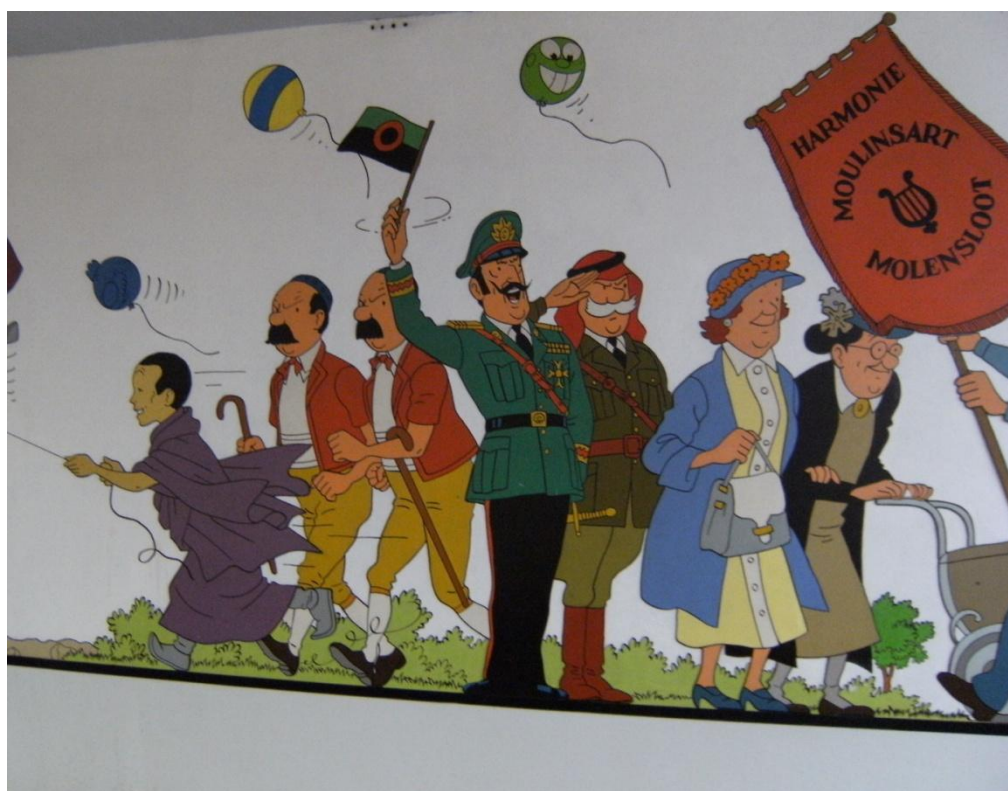
Lobsang, jove lama tibetà a *Tintin au Tibet*, 1960.

Dupond i Dupont amb vestits suïssos a *L'affaire Tournesol*, 1956.

El **Coronel Álvarez**, ajudant de camp de Tapioca en *Tintín et els picaros*, 1976.

Coronel que condemna a mort a Tintín (Beh-Behr) a *Les cigares du Pharaon*, 1934.

Esposa i mare de Serafí Llantió a *L'affaire Tournesol*, 1956.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Harmonia de Molins de Dalt, banda musical de *Les bijoux de la Castafiore*, 1963 i,

barrejats entre els músics, els **fills de Serafí Llantió** a *L'affaire Tournesol*, 1956.

I fins aquí els, 135 x 2, metres de mural i els 140 personatges i siluetes que el conformen.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

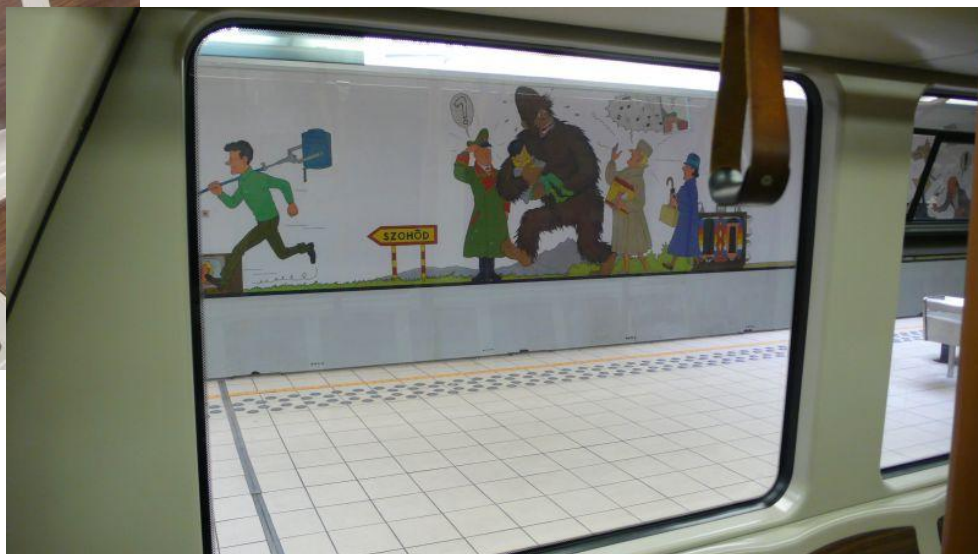
Com tota obra exposada a les inclemències, la pols, brutícia, etc. necessita, de tant en tant, un rentat de cara o restauració. Tot seguit podem apreciar un dels que s'han efectuat darrerament a càrrec de la restauradora d'obres d'art, Elvira Iozzi.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Guió i realització, Joan Trulls (2014)

**Fotografies de l'andana i dels murals,
Joan Trulls i Pau Vinyes (2012)**